

Lapsuuden asuin ympäristön ja perheen sosioekonomisen aseman yhteys aikuisiän fyysiseen aktiivisuuteen - väestöpohjainen Pohjois-Suomen syntymäkohortti 1986 - tutkimus

Kirjoittaja(t): Ulla-Maija Luoma¹, Soile Puhakka^{1,3}, Pyky Riitta¹, Anna-Maiju Leinonen¹, Maisa Niemelä^{5,6}, Raija Korpelainen^{1,3,4}, Tiina Lankila^{1,2}

Kirjoittajien taustayhteisö(t):

1 Department of Sports and Exercise Medicine, Oulu Deaconess Institute Foundation sr., Oulu, Finland

2 The Geography Research Unit, University of Oulu, Oulu, Finland

3 Research Unit of Population Health, Faculty of Medicine, University of Oulu, Oulu, Finland

4 Medical Research Center Oulu, Oulu University Hospital and University of Oulu, Oulu, Finland

5 Research Unit of Health Sciences and Technology, University of Oulu, Oulu, Finland

6 Centre for Wireless Communications, University of Oulu, Oulu, Finland

Asiasanat: fyysinen aktiivisuus, sosioekonominen asema, asuin ympäristö, kaupunki, maaseutu

Tausta: Korkeampi sosioekonominen asema (SES) on yhteydessä runsaan fyysiseen aktiivisuuteen (PA) elämänsä aikana. Asuinalueen merkityksestä PA:lle on ristiriitaisia todisteita. Tämän tutkimuksen tavoitteena oli selvittää, kuinka lapsuuden perheen SES ja lapsuuden asuin ympäristö on yhteydessä aikuisiän PA:han.

Menetelmät: Käytimme väestöpohjaisia kohorttitietoja Pohjois-Suomen syntymäkohortista 1986. Osallistujien (n=9432) vanhemmat ilmoittivat asuinalueen ja perheen SES:n, kun osallistujat olivat 7-vuotiaita (n=8370). 35-vuotiaana osallistujille tehtiin kliniset mittaukset (n=1807) ja osallistujat täyttivät kyselylomakkeet (n=3322) terveydestä, terveyskäyttäytymisestä ja SES:stä. PA-tiedot kerättiin Oura-sormuksella (n=1578). Lopulliset tiedot koostuivat 813 osallistujasta. Lapsuuden asuin ympäristön ja perheen SES:n välistä yhteyttä aikuisiän PA:han tutkittiin lineaarilla mallilla.

Tulokset: Ero päivittäisten PA-minuuttien kokonaismäärässä oli 40,99 minuuttia suurempi vakioimattomassa mallissa miehillä, jotka asuivat maaseudulla lapsuuden aikana ja joilla oli korkea lapsuuden perheen SES (CI = 18,65, 63,33). BMI:llä, työrasituksella ja aikuisiän asuinalueella vakioimisen jälkeen ero oli 26,73 min suurempi (CI = 0,81, 52,65). Ero päivittäisissä LPA-minuuteissa oli 40,38 minuuttia suurempi vakioimattomassa mallissa (CI = 19,83, 60,93) ja 27,64 minuuttia suurempi vakioidussa mallissa (CI = 3,84, 51,43).

Johtopäätös: Lapsuudessa maaseudulla asuvilla korkean SES:n lapsilla oli enemmän PA aikuisiässä. Pyrkimyksissä edistää aktiivista elämäntapaa tulisi ottaa huomioon perheiden SES ja asuinalueet lapsuudessa.

Pääviestit: SES ja asuinalue tulisi ottaa huomioon miesten aktiivisten elämäntapojen edistämisessä, koska tässä tutkimuksessa havaittiin, että lapsuuden ympäristön ja aikuisiän PA:n välinen yhteys havaittiin vain miehillä.